

1) Skåne 1/2 3580 1
Karygers h.d.
Barsebäck den 22 Okt. 1932
LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Härmed vill undertecknad insända
ett litet bidrag till Skånska
Dagbladets och Lunds Universi-
tets Folkminnesarkivs pristävling,
om skärdeseder och skärdebrukt
i forna dagar. Numera äro ju
sådana seder och bruk bortlagda
men av de gamla här i sömmen
har jag hört berättas följande.

Då man skulle skärda började man
redan vid soluppgången, all kugg-
ning av såden försiggick på den
tiden med lic och efter varje kuggen
var en uppstigare, (vemligen kvinnan)
Arbetet pågick hela dagen, med
undantag av de hetaste timmar-
na vid middagstiden, då man
vilade sig. Då man kuggit så
långt att endast några licas återstod

kallades att ta hären. Sedan själva
kuggningen var undanstökad började
bindningen och uppsättningen av
säden, då såväl kuggare som uppsät-
tare deltog. Sedan man hunnit
så långt med bindningen att sista
netten skulle bindas skulle alla
som deltog i arbetet, binda var
sitt band om denna, vilken om
deltagarna voro många måste
göras ganska lång, så att alla
banden skulle få plats. Denna
mek kallades för standare och pla-
serades mitt i en hood (= skyld) Denna
mek var ett tecken på att all säden

(på gården)
var bunden och skårarbetet av-
slutat. Standaren skulle också
medfölja sista köstallet då detta
brädes in, vilket alltid skulle ske
i trav. Då man kom in på
logen slögs portarna igen bakom

3) 2580
kasset, detta därefter att man till
nästa år skulle på jammelom=
(jäckelom) Omedelbart efter höstarbe-
tet vidtog träskningen av den
började grödan. All träskning
utfördes med jelejet, = (slaga) vilka
tillgjorde på följande sätt. Kärvarna
lästes och lades i en ring på logan,
med tojpen inåt, träskemannen
stälde sig i mitten av ringen och
bearbetade så säden med slagan
efter alla konstens regler till
dess att kärnan föll av malmen,
varefter denna togs bort, kärnan
samlades upp och en ny ring la-
des ut. Träskemannen fick under
inga omständigheter lägga ifrå-
sig jelejeln på malmen eller den
oträskade säden efter slutat dags-
arbete, utan denna skulle hängas
upp på en därefter avsedd yttre på

logväggen, i annat fall kunde
det hända att man på natten
kunde få höra plejlaslag på
logen. Man sade då att det var
vättarna som tasta (tröstade).

Om man under pågående tröst-
ning tittade inom logdörren
kunde det hända att man fick
"se logkatten". Detta tillgick så, att
tröstmannen kastade plejeln
om halsen på syndaren och
skände till. All tröstning
skulle vara avslutad vid kyndel-
måls tid, eftersom värbrevet då tog
sin början, då det kette: upps med
din plejel och ut med din plejlag (plej)
(ut med din spinnrock och in med
din väv.)

Oscar Brystsson

Sjöbo nr 5

Bursbäckshamn

sign.

Bonde i B.

Kannet end ej offentliggjort